

6 Απριλίου, 1992

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΜΙΧΑΗΛ ΜΟΥΡΤΖΙΝΟΣ,

Ενάγοντας,

v.

ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ "GALAXIAS" ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εναγομένων.

(Αγ. Ναυτοδικείου Αρ. 198/88).

Μαρτυρία — Προηγούμενη δήλωση μάρτυρα που συνάδει με τη μαρτυρία του στο Δικαστήριο — Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή σαν μαρτυρία — Κατά πόσο, στην παρούσα περίπτωση, είχε εφαρμογή οποιαδήποτε από τις εξαιρέσεις του κανόνα.

Κατά την διάρκεια της επανεξέτασης ζητήθηκε από μάρτυρα 5 να καταθέσει σαν τεκμήριο έγγραφο το οποίο περιείχε σημειώσεις που, κατά τον ισχυρισμό του, ο μάρτυρας είχε κρατήσει κατά την διάρκεια διαπραγματεύσεων για την πώληση ενός πλοίου. Ο εναγόμενος υπέβαλε ένσταση, μεταξύ άλλων, για τον λόγο ότι το έγγραφο αποτελούσε αυτοενίσχυση του μάρτυρα. Ο ενάγων ισχυρίσθηκε ότι το έγγραφο έπρεπε να γίνει αποδεκτό, διότι η αξιοπιστία 10 του μάρτυρα είχε αμφισβητηθεί κατά την αντεξέταση.

Αποφασίσθηκε ότι:

Ο γενικός κανόνας είναι ότι προηγούμενες δηλώσεις μάρτυρα που συνάδουν με την μαρτυρία του στο Δικαστήριο και αποσκοπούν στην ενίσχυσή της είναι άσχετες και σαν τέτοιες απαράδεκτες 15 ως μαρτυρία. Η πιο σημαντική εξαίρεση είναι η περίπτωση που στην αντεξέταση ο μάρτυς κατηγορείται ανοικτά πως η σχετική μαρτυρία του αποτελεί πρόσφατο επινόημα. Στην παρούσα όμως περίπτωση, αν και είχαν αμφισβητηθεί ορισμένα από τα λεχθέντα 20 από τον μάρτυρα, δεν του είχε υποβληθεί ότι η μαρτυρία του αποτελούσε πρόσφατο επινόημα, και κατά συνέπεια το έγγραφο δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό σαν μαρτυρία.

Η ένσταση έγινε αποδεκτή.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

25

Stroud v. Stroud [1963] 3 All E.R. 359

Fox v. General Medical Council [1960] 1 W.L.R. 1017

Ένσταση.

Ένσταση από το δικηγόρο των εναγομένων αναφορικά με το κατά πόσο θα επιτρεπόταν στον Μ.Ε.1 να καταθέσει το Τεκ. Β για αναγνώριση σαν κανονικό τεκμήριο στην υπόθεση.

N. Κλεάνθους και Α. Χαβιαράς, για τον ενάγοντα.

A. Θεοφίλου, για τους εναγομένους.

Cur. adv. vult.

10 ΝΙΚΗΤΑΣ Δ., ανάγνωση την ακόλουθη ενδιάμεση απόφαση. Στη διάρκεια της επανεξέτασης ζητήθηκε από τον Μ.Ε.1 να καταθέσει το τεκ. Β για αναγνώριση σαν κανονικό τεκμήριο στην υπόθεση. Για να εκτιμηθεί ορθά η κατάσταση είναι απαραίτητο να αναφερθούμε στο γενικό πλαίσιο από το οποίο ανέκυψε το θέμα δεκτικότητας της 15 μαρτυρίας αυτής. Στην κύρια εξέταση του ο μάρτυρας είπε ότι ο διευθυντής της εναγόμενης εταιρείας κ. Fernando Ipiño του ζήτησε να μεσολαβήσει στον ενάγοντα (προσχηματικά όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων κατά το μάρτυρα) για να συνάψουν νέα συμφωνία σε αντικατάσταση εκείνης της 15/9/88, τεκ. 1, για την πώληση του εναγόμενου πλοίου. Κατά τους ισχυρισμούς του μάρτυρα από τις 9 μέχρι τις 23/11/88 συζητούσε το θέμα με τον κ. Ipiño και μάλιστα κατέγραψε τις προτάσεις του τελευταίου τότε στο τεκ. Β μαζί με τις δικές του υποδείξεις. Τελικά, σύμφωνα πάντοτε με τη μαρτυρία αυτή, η προσπάθεια ναυάγησε για τους λόγους που έδωσε ο μάρτυρας.

30 Η ένσταση του κ. Θεοφίλου αναφορικά με το αποδεκτό της παραπάνω μαρτυρίας περιλαμβάνει 4 σημεία: (1) δεν υπάρχει κανόνας που επιτρέπει την παρουσίαση εγγράφων ως τεκμηρίων κατά την επανεξέταση (2) Αν γίνει δεκτό το έγγραφο δεν θα έχει την ευκαιρία αντεξέτασης πάνω στο περιεχόμενο του (3) Ακόμη το έγγραφο δεν φέρει υπογραφή είτε από τον πελάτη του ή από το μάρτυρα και (4) αποτελεί αυτοενίσχυση του μάρτυρα. Ο κ. Χα-

βιαράς υπέβαλε ότι ο μάρτυς έχει δικαίωμα να το καταθέσει γιατί αμφισβητήθηκε η σχετική μαρτυρία του Μ.Ε.1 κατά την αντεξέταση του, το δε έγγραφο υποστηρίζει το αληθές αυτής. Περαιτέρω είναι επιτακτικό να κατατεθεί διότι ο μάρτυς στην αντεξέταση είπε ότι το έχει στην κατοχή του και μπορεί να το παρουσιάσει. 5

Ο ευρύτερος κανόνας είναι ότι προηγούμενες δηλώσεις μάρτυρα που συνάδουν με τη μαρτυρία του στο δικαστήριο και αποσκοπούν στην ενίσχυση του είναι άσχετες και σαν τέτοιες απαράδεκτες ως μαρτυρία. Η πιο σημαντική εξαίρεση στη γενική αυτή αρχή, που επιτρέπει την προσαγωγή της μαρτυρίας, είναι η περίπτωση που στην αντεξέταση ο μάρτυς κατηγορείται ανοικτά πως η σχετική μαρτυρία του αποτελεί πρόσφατο επινόημα. Η υπόθεση *Stroud v. Stroud* [1963] 3 All E.R. 359, που με παρέπεμψε ο δικηγόρος του ενάγοντα αναφέρεται σε άλλα θέματα και δεν ισχύει στην προκειμένη περίπτωση. Σέ πολλές πτυχές του συζητούμενου θέματος ρίχνει φώς η υπόθεση *Fox v. General Medical Council* [1960] 1 W.L.R. 1017, που παραθέτει τους σχετικούς κανόνες σε συσχετισμό με τη νομολογία επί του θέματος. Στη σελ. 1024 η απόφαση παρατηρεί τα εξής: 10 15 20

"The purpose of such evidence of a witness's previous statement is and can only be to support his credit, when his veracity has been impugned, by showing a consistency in his account which adds some probative value to his evidence in the box." 25

Ακολουθεί στην επόμενη σελίδα σχόλιο για τις εξαιρέσεις:

"There are, however, certain special exceptions, or at any rate one head of exception, from this general rule. If in cross-examination a witness's account of some incident or set of facts is challenged as being a recent invention, thus presenting a clear issue as to whether at some previous time he said or thought what he has been saying at the trial, he may support himself by evidence of earlier 30 35

5 statements by him to the same effect. Plainly the rule that sets up the exception cannot be formulated with any great precision, since its application will depend on the nature of the challenge offered by the course of cross-examination and the relative cogency of the evidence tendered to repel it. Its application must be, within limits, a matter of discretion, and its range can only be measured by the reported instances, not in themselves many, in which it has been successfully invoked."

10 Στην αντεξέταση αμφισβητήθηκε ότι έγιναν προτάσεις από τον κ. Inigo στο μάρτυρα για τη σύναψη νέας συμφωνίας, αλλά το περιεχόμενο της δεν ήταν τέτοιο που να καθιστά αποδεκτό το τεκ. Β. Σε καμιά περίπτωση δεν του υποβλήθηκε ότι η μαρτυρία του αποτελούσε πλεκτάνη που
 15 εξύφανε ο ίδιος πρόσφατα. Άλλωστε, όπως βεβαιώνει και ο Phipson "The Law of Evidence" 13η έκδοση σελ. 790, ο σκοπός τέτοιας μαρτυρίας, εκεί φυσικά που υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την αποδοχή της, είναι να καταδείξει το συνεπές της κατάθεσης του μάρτυρα που βάλλεται και όχι
 20 την αλήθεια του περιεχομένου της.

Για τους παραπάνω λόγους η ένσταση πετυχαίνει. Το τεκ. Β δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό ως μαρτυρία και διαγράφεται από το πρακτικό.

Η ένσταση επιτυγχάνει.